

Deel 5: DIVAM Dienst leper en Veurne Alternatieve Maatregelen

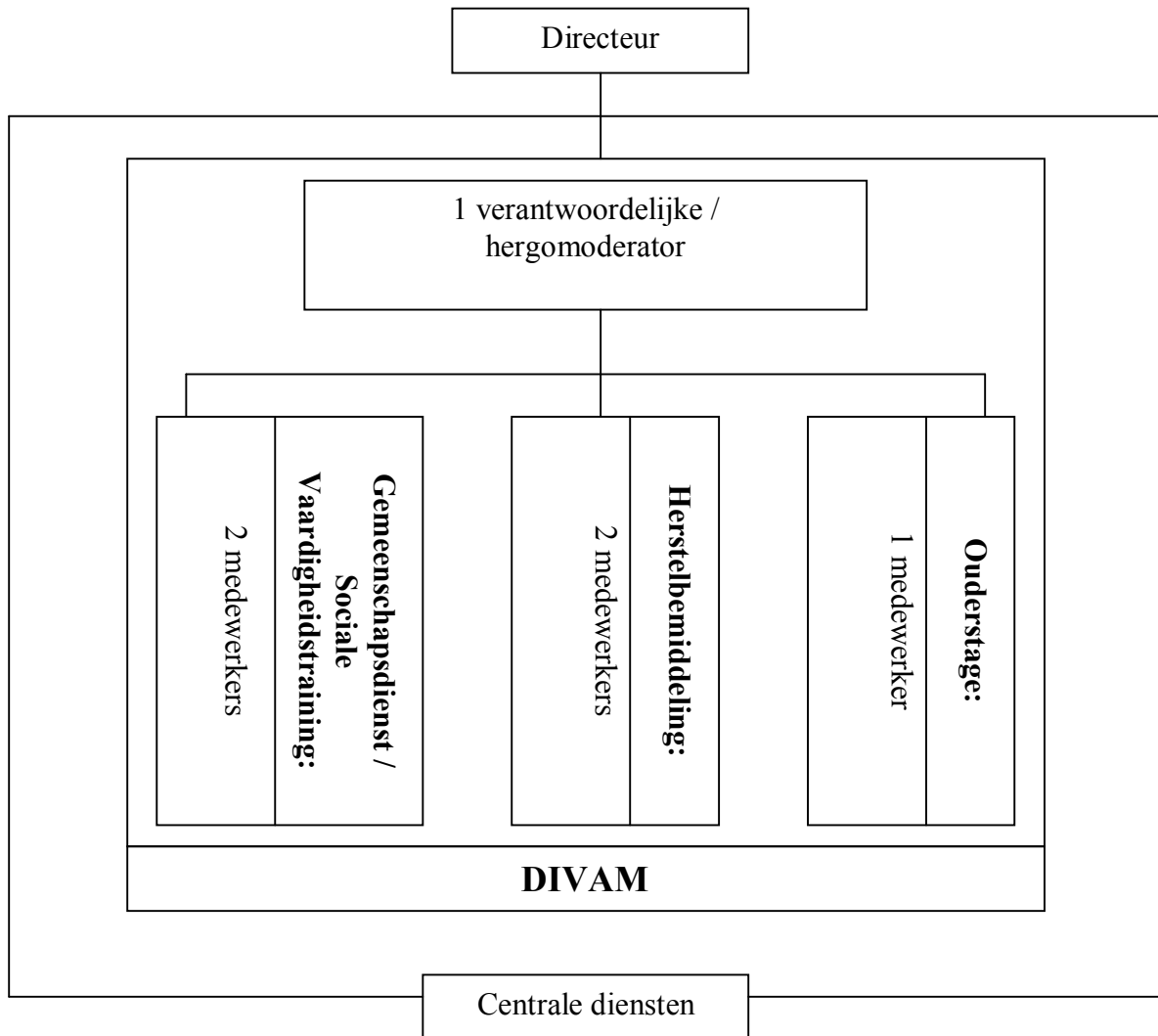
5.1. Organigram van DIVAM

5.2. Inleiding

5.3. Statistische gegevens DIVAM

Deel 5: DIVAM

5.1. Organigram van DIVAM

DIVAM is partner van het samenwerkingsprotocol dat afgesloten werd tussen alle West-Vlaamse voorzieningen die actief zijn op het vlak van “herstelgerichte en constructieve afhandelingen”. Dat betekent dat op vlak van de vijf afhandelingen en op vlak van de directies samengewerkt wordt met de collega-diensten COHESIE en BAAB.

5.2. Inleiding

Sinds 1 november 1999 is de Dienst Ieper-Veurne voor Alternatieve Maatregelen actief in de arrondissementen Ieper en Veurne. Oorspronkelijk werden drie afhandelingen aangeboden namelijk herstelbemiddeling, sociale vaardigheidstraining en gemeenschapsdienst. Sinds de nieuwe jeugdwet worden eveneens het herstelgericht groepsoverleg en de ouderstage aangeboden.

Herstelbemiddeling wordt door het parket of de jeugdrechter vrijwillig aangeboden aan verdachte en slachtoffer van een als misdrijf omschreven feit. De partijen krijgen de kans om, met behulp van een meerzijdig partijdige bemiddelaar, in gesprek te treden met elkaar. Deze communicatie kan zowel indirect als direct verlopen. Het doel van een herstelbemiddeling is te komen tot herstel van de gevolgen die ontstaan zijn door het als misdrijf omschreven feit. Dit herstel kan zich in verschillende vormen manifesteren, zoals moreel herstel, financieel herstel, herstel in de oorspronkelijke staat, ...

Herstelgericht groepsoverleg (hergo) is eveneens een vrijwillig aanbod, maar kan enkel door de jeugdrechter aangeboden worden. Het gaat om jongeren die zwaardere feiten gepleegd hebben of recidiveren. Tijdens een hergo wordt er gekomen tot een bijeenkomst, waar zowel verdachte en slachtoffer, bijgestaan door hun steunfiguren, aanwezig zijn. Tijdens deze bijeenkomst tracht men te komen tot herstel aan slachtoffer, herstel aan de maatschappij en herstel aan de jongere zelf (vermijden van recidive). De wijze van herstel wordt vastgelegd in een intentieplan, waarin steunfiguren een belangrijke rol opnemen.

Gemeenschapsdienst wordt opgelegd door een jeugdrechter. Deze bepaalt het aantal uren dat een jongere moet gaan werken. Dit kan maximaal 150 uur bedragen. Wanneer een jongere een gemeenschapsdienst opgelegd krijgt, moet hij een aantal uur werken in een voorziening van openbaar nut. Deze tewerkstelling gebeurt onbezoldigd. In de nieuwe jeugdwet kan een gemeenschapsdienst ook opgelegd worden als onderzoeksmaatregel. Dit houdt in dat een jeugdrechter in de voorlopige fase een gemeenschapsdienst van maximum 30 uur kan opleggen, zodat de persoonlijkheid van de jongere kan onderzocht worden.

Sociale vaardigheidstraining wordt ook door de jeugdrechter opgelegd. Een sociale vaardigheidstraining bestaat uit een training van 20 uur die in wekelijkse sessies van anderhalf uur gegeven wordt. Door gebruik te maken van het competentiemodel worden de vaardigheden van de jongeren in kaart gebracht. Op deze manier kan er een selectie gemaakt worden van de vaardigheden waaraan er zal gewerkt worden. Via verschillende, vaak creatieve, methodieken wordt aan deze vaardigheden gewerkt. Op deze manier pogen we de jongere sterker te maken, zodat hij bij moeilijke situaties over voldoende vaardigheden beschikt om er op een constructieve manier mee om te gaan.

De ouderstage is een aanvullende afhandeling voor ouders die onverschillig staan ten aanzien van het delinquent gedrag van hun minderjarige zoon of dochter. Deze afhandeling kan aangeboden worden door het parket of opgelegd worden door een jeugdrechter. Een ouderstage bestaat uit een training van 30 uur waarvan 20 uur in groep gegeven wordt en 10 uur individueel. Een ouderstage heeft als doel de

ouderlijke vaardigheden te versterken, zodat ook het gedrag van de minderjarige beïnvloed wordt. Zoals reeds aangegeven in dit jaarverslag stopt de subsidiëring van ouderstage in 2010.

In 2009 telde DIVAM een personeelskader van 6 FTE.

5.3. Statistische gegevens

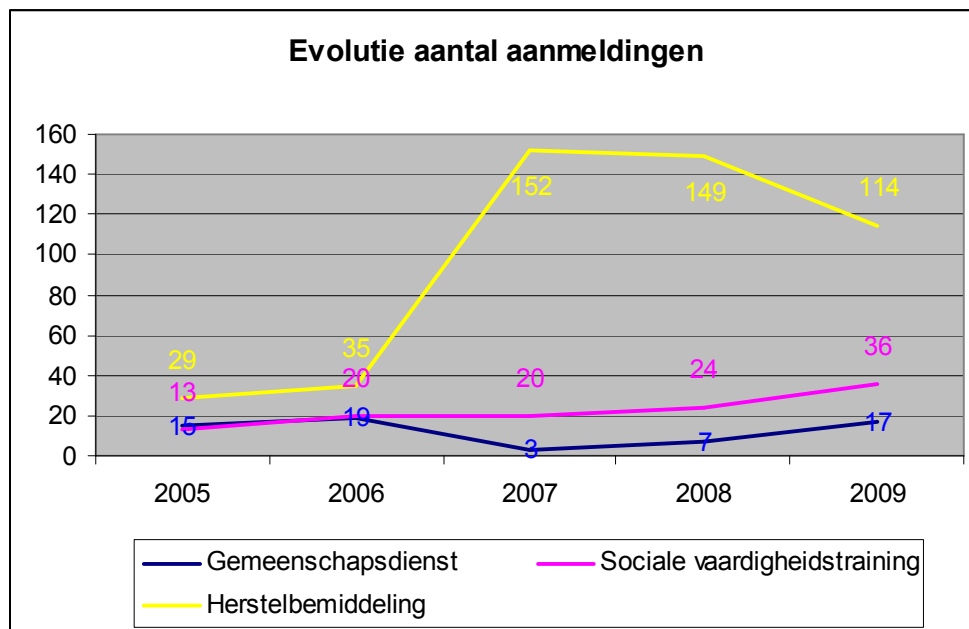
5.3.1. Aantal aanmeldingen in 2009

Tabel: totaal aantal aangemelde jongeren en ouders in de periode 01/01/2009 – 31/12/2009

Afhandeling	Aantal
Herstelbemiddeling	114
Herstelgericht groepsoverleg	2
Sociale vaardigheidstraining	36
Gemeenschapdienst	17
Ouderstage	4
TOTAAL	173

In 2009 werden 173 jongeren en ouders bij DIVAM aangemeld. Dit is iets minder in vergelijking met het aantal jongeren en ouders aangemeld in 2008, namelijk 181.

Grafiek: evolutie aantal aanmeldingen

We merken een duidelijk verschil bij de diverse afhandelingen: er is een daling in het aantal aanmeldingen herstelbemiddeling ten opzichte van 2008 (-35), en een stijging in het aantal sociale vaardigheidstrainingen (+13), gemeenschapdienst (+10). Het herstelgericht groepsoverleg en de ouderstage zijn niet in bovenstaande grafiek opgenomen. Ook hier merken we een stijging op ten opzichte van vorig jaar (beide +2).

Belangrijk hierbij te vermelden is dat de stijging in het aantal aangemelde dossiers sociale vaardigheden volledig toe te schrijven is aan de doorverwijzingen bij JEZ11.

In 2009 werden voor de eerste keer op onze dienst dossiers hergo aangemeld. In één van de dossiers kon de bijeenkomst niet doorgaan omdat de slachtoffers niet bereid waren om deel te nemen. In het tweede dossier vond er wel een hergobijeenkomst plaats, die leidde tot een intentieverklaring.

Er werden in 2009 vier dossiers ouderstage bij onze dienst aangemeld. Het gaat om zes ouders: twee alleenstaande moeders en twee koppels die gescheiden zijn (twee vaders, twee moeders). In één dossier weigerden de ouders deel te nemen aan ouderstage. In een tweede dossier konden de ouders niet deelnemen. De overige twee dossiers werden wel opgestart en worden begin 2010 verder afgerond.

5.3.2 Leeftijd van de jongeren

Tabel: leeftijd jongeren op moment van de feiten aangemeld in de periode 01/01/2009 – 31/12/2009

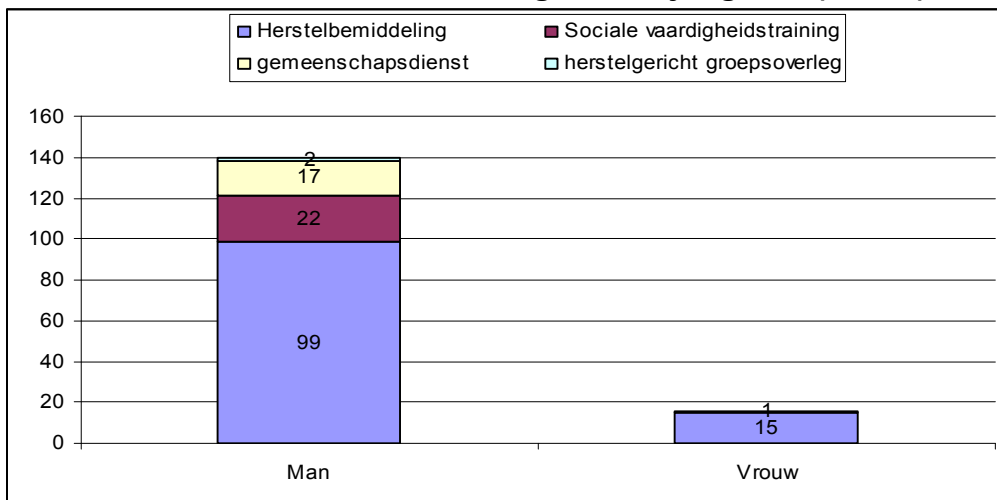
Leeftijd	Herstelbemiddeling	Sociale vaardigheidstraining	Gemeenschapsdienst	Hergo	Totaal
11 jaar	2	-	-	-	2
12 jaar	3	-	-	-	3
13 jaar	12	-	1	-	13
14 jaar	23	6	-	-	29
15 jaar	17	6	4	1	28
16 jaar	33	8	5	-	46
17 jaar	23	3	7	1	34
TOTAAL	113	23	17	2	155

Bij één jongere die een aanbod herstelbemiddeling kreeg, is de leeftijd bij de feiten niet gekend. De leeftijd op moment van de feiten bij de dertien meisjes aangemeld vanuit JEZ11, namen we niet op in deze tabel. Zij werden namelijk aangemeld in kader van hun opname in JEZ11, niet omwille van specifieke feiten.

We merken dat de jongeren, net zoals vorig jaar, meestal tussen 14 en 17 jaar oud zijn op moment van de feiten. Dit geldt voor alle werkvormen.

5.3.3 Geslacht van de jongeren

Grafiek: Geslacht van de aangemelde jongeren (n=156)

Om te kunnen vergelijken met voorgaande jaren, maken we bij het aantal sociale vaardigheden abstractie van de aanmeldingen uit JEZ11. 2009 is het eerste jaar waarin JEZ11 actief was, en waarin DIVAM sociale vaardigheidstraining organiseerde voor de meisjes uit JEZ11. Het spreekt voor zich dat dit allemaal meisjes zijn.

In totaal werden 140 jongens (89,74%) aangemeld en 16 meisjes (10,26%). De verhoudingen zijn vergelijkbaar met vorig jaar.

Tussen de afhandelingen is er wel een duidelijk verschil. In herstelbemiddeling is 13% van de aangemelde jongeren van het vrouwelijke geslacht. Bij sova is dit 4%, bij gemeenschapsdienst en hergo is dit 0%.

5.3.4 Kwalificatie van de feiten

Voor welke feiten werden de jongeren aangemeld ? (n=225)

Kwalificatie	Aantal jongeren	Percentage
Aanranding van de eerbaarheid	2	0,89%
Afpersing	2	0,89%
Bedreigingen	6	2,67%
Belaging/Stalking	3	1,33%
Beschadigingen (vernielingen in het algemeen)	40	17,78%
Diefstal ¹	90	40,00%
Heling	1	0,44%
Misbruik van vertrouwen	1	0,44%
(On)opzettelijke slagen en verwondingen	62	27,56%
Verkrachting	3	1,33%
Andere	8	3,56%
Drugs	6	2,67%
Vandalisme	1	0,44%

Eén dossier kan meerdere feiten omvatten.

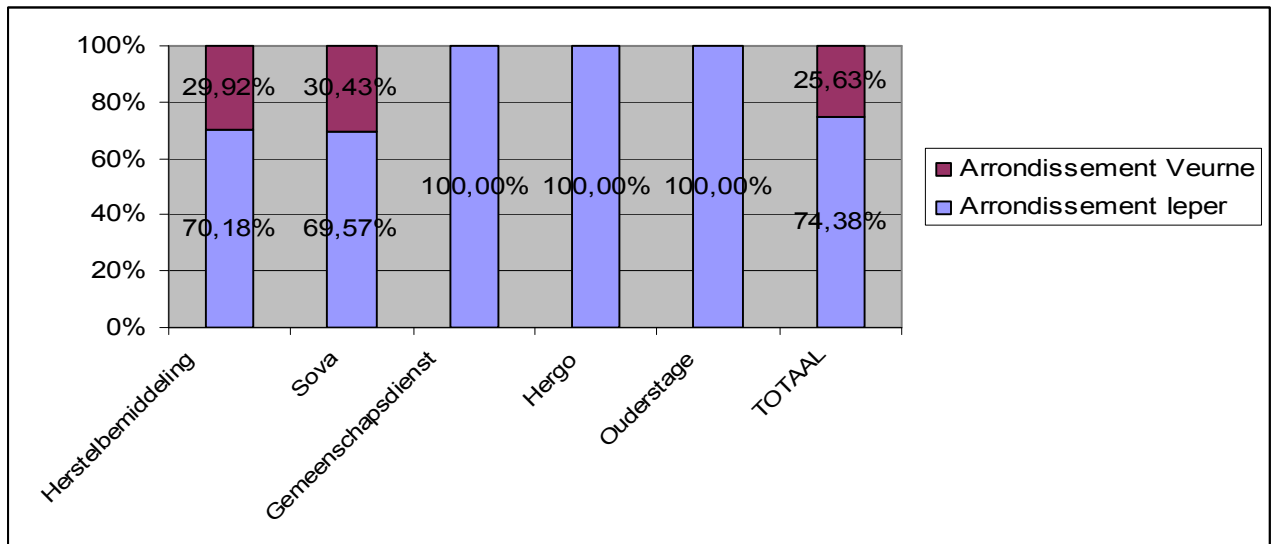
Het merendeel van de jongeren werd aangemeld voor het plegen van diefstallen (40%),

¹ Onder "diefstal" wordt verstaan: diefstal met geweld/bedreiging, diefstal met verzwarende omstandigheden, diefstal waarbij wapens werden getoond, gewone diefstal, fiets-, moto- of autodiefstal, huisdiefstal, poging tot diefstal, winkeldiefstal.

slagen en verwondingen (28%) en beschadigingen (17%). Dit zijn dezelfde kwalificaties als vorig jaar.

5.3.5 Arrondissement

Grafiek: uit welk arrondissement zijn de aangemelde jongeren/ouders afkomstig? (n=160)

In deze grafiek maken we opnieuw abstractie van de dossiers aangemeld uit JEZ11. JEZ11 meldt deze meisjes op onze dienst aan.

Over de werkvormen heen wordt 74,38% van de jongeren (119 jongeren) aangemeld vanuit het arrondissement Ieper. 25,63% komt uit het arrondissement Veurne (41 jongeren). We merken op dat er geen enkel dossier gemeenschapdienst, hergo en ouderstage aangemeld werd uit het arrondissement Veurne. Het arrondissement Ieper stuurde meer jongeren door in vergelijking met vorig jaar, het arrondissement Veurne minder.